

Wie is Jan v. Weezenberg?

DICK OVERDUIN

Sinds begin juni van dit jaar is Jan van Weezenberg geheel met de leiding van de NOVA-filmkursussen belast. Zijn bestuurszetel heeft hij overgedragen aan Jan Willems en maakt thans deel uit van de afdeling speciale diensten van de NOVA.

Wie is deze Jan van Weezenberg, die op de kursusavonden die hij verzorgt blijkt geeft veel van het medium film te weten. Hij vertelde het ons in zijn woning te Delft.

Foto; H.A. Biezeman

'Sinds 1966 ben ik hoofd van de filmafdeling van de Koninklijke Nederlandse Gist- en Spiritusfabriek te Delft. Daarvoor werkte ik op de economische afdeling van dat bedrijf, waarbij ik mij met organisatorische problemen bezig hield. In die tijd tekende en filmde ik in m'n vrije tijd en was zodoende de tekenaar van een groot aantal levenslopen van collega's die jubileerden of trouwden.

Van jongs af aan wilde ik de illustratieve richting uit, doch mijn vader vond dat ik eerst maar eens een degelijke positie in de maatschappij door hard studeren moest verwerven. Ik haalde diverse boekhouddiploma's en M.O. economie en vond een werkring bij het bedrijf waar ik thans nog werkzaam ben.

Daarnaast volgde ik uit liefhebberij een vijfjarige avondkursus aan de tekenakademie.

Met filmen begon ik in 1954. Vanaf 14-jarige leeftijd fotografeerde ik al. In het begin maakte ik alleen familiefilmpjes, doch al gauw kwam ik erachter dat je met het medium film meer kon doen. Toen volgden er dan ook een aantal speelfilms en dokumentaires. In die tijd — in 1960 naar ik meen — maakte ik een filmpje van stilstaande tekeningen, waar ik door middel van montage verband had ingebracht. Cor Icke, amateurtekenfilmer en beroeps animator van poppenfilms, zag dat filmpje en vroeg me waarom ik de getekende figuren niet liet bewegen. Mijn antwoord was

kort: ik kende de animatietechniek niet. Na dit gesprek wijdde Cor Icke mij in de geheimen van die techniek in en m'n eerste echte tekenfilm was 'Du rififi'. Daarna volgden er nog een aantal, waaronder 'Adam en Eva'. Van Weezenberg haalde met de laatste film een tweede prijs tijdens de Nationale Wedstrijd van 1965. Daarvoor was hij al onderscheiden met een eervolle vermelding voor 'Het geheime wapen' (1963) en 'Creatie in 3D' (1962).

In 1964 volgde hij een filmkursus van de NOVA, die in samenwerking met het Nederlands Filminstituut te Amsterdam werd georganiseerd. Het was de eerste poging van het verjongde NOVA-bestuur om te starten met regelmatige filmkursussen. Over die filmkursus zegt Jan van Weezenberg: 'Van dr. Peters, directeur van de Nederlandse Filmakademie, heb ik veel geleerd. Hij heeft mij o.a. bewust gemaakt dat de psychologie van de menselijke waarneming bij het filmmaken een belangrijke rol, zonet de belangrijkste rol speelt. Ik ben mij daarom verder in die materie gaan verdiepen en deze vormt dan ook een belangrijk onderdeel van de filmkursussen die ik geef'.

In 1965 maakte Jan van Weezenberg voor de opening van een nieuwe afdeling van zijn bedrijf een kort introductiefilmpje. Dit oogstte bij zowel de medewerkers van de betreffende afdeling, als bij zijn directie veel succes. Toen er later een bedrijfsfilm voor de personeelswerving gemaakt moest worden, kreeg hij het verzoek dit te doen.

Van Weezenberg voldeed hieraan onder de voorwaarde dat als hij slaagde, hij alle films voor de Koninklijke

Nederlandse Gist- en Spiritusfabriek zou mogen maken. Z'n gok lukte en zo verwisselde hij zijn job van economisch medewerker voor die van hoofd van de filmdienst.

Een verandering waar hij niet rouwig om was.

Inmiddels was door het NOVA-bestuur de filmvorming van haar leden krachtig ter hand genomen. Naast schriftelijke kursussen werden er ook mondelinge kursussen voorbereid.

Jan van Weezenberg — bestuurslid en mede-oprichter van het 'Smalfilmgezelschap' te Delft, lid van de Haagse Amateur Filmklub en NOVA-bestuurlid — werd met de organisatie van het mondelinge kursuswezen belast. Hij leidde een zestal gevorderde filmers op, die kursussen konden geven voor beginners. Daarnaast trok hij zelf het land in — totaal heeft hij nu zo'n honderd avonden verzorgd — en produceerde de eerste NOVA-instructiefilm 'Ik zie . . . , ik zie . . .', terwijl onlangs zijn film 'Tekentfilm' de première beleefde. Nog voor dit winterseizoen zullen beschikbaar zijn: 'Opname, montage', (voor beginners) en diaries voorzien van instructief commentaar over geluid, montage en beeldcompositie. Ook is het cursusprogramma vanaf oktober uitgebreid met een mondelinge cursus over geluid, terwijl er op langere termijn ook een instructiefilm over dit onderwerp zal komen.

Van Weezenberg vindt, dat het peil van de amateurfilm de laatste jaren ten opzichte van een jaar of tien geleden zichtbaar is verbeterd.

'Grove fouten als springers komen bij de meeste naar de voorselekties van de Nationale Wedstrijd ingezonden films niet meer voor. Dat is, zegt hij, mede te danken aan de filmkursussen die onder auspiciën van de NOVA worden gegeven. Goed filmen kun je immers niet alleen uit een boekje leren. Je moet het in de praktijk kunnen doen. Vandaar dat de NOVA-kursussen meestal met een praktijkavond of — weekeind worden besloten'.